

DÜŠEVNI LIST

Šimon Milač, profesor
Drž. žensko učiteljišče Maribor

Mêsečne verske novine.

Vu iméni prêkmurske evang. sinjorije reditel
i vödâvnik: FLISÄR JÄNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejpiačilo

gorivzeme vsäki evang. dühovnik i vučitel.

Nasledüjte me! . . .

Jezuš pa velí Petri: „Nasledüj me!“
(Jan. 21, 19)

Istinitost krstšanstva našega, globočino i pravico vere naše, delajôčo ljubézen srdcá našega nemoremo posvedočiti nači, samo tak, či stópivši vu Jezušove stopáje Njega verno nasledüjemo. Zató pri vsê etakše odlôčenjé more bidti: Jezuša bomo nasledüvali, po pôti bogábojznosti i pobožnosti hodili, ne bomo se priglihávali k etomi svêti, nego kak Boža deca tak bomo hodili na žitkastezi našega pozvánja, naj tam gori radost nájde vu nami lübezni Oča naš nebeski! . . . Jezuša bomo nasledüvali na pôti podložnosti . . . zató se moremo navčiti zatajiti svoja sebična želénja i činiti Boža povelénja . . . Jezuša bomo nasledüvali na pôti poníznosti, kí je sám sebe sprázno i obráz slugov je na sé vzéo. Z-kém bi se meli tüdi preštímávati mí, kém vsákdén teliko grehov zakriva Bôg dobrotiven? . . . Poníznost tak potrebüjemo, ár Bôg tim gízdávím prôtistojí, te ponízne pa vu miloščo svojo vzeme . . . I Jezuša nasledüjemo, či je potrebno, ešče po stezi trplénja tüdi, vém etak velí rêč njegova: „Či što ččé za menom pojti, té naj sám sebe zatají i vzeme gori kríž svoj i tak nasledüje mené.“ (Mt. 16, 24.)

Jedini žitka programm zemelskoga človeka li eto má bidti: Jezuš prelübléni, hodi pred nami, mí te nasledüjemo i nigdár neostávimo! . . . Naši konfirmandušje tüdi

eto oblúbo naj dénejo pri oltári konfirmácie i eta oblúba njim bojdi vorcan prêk cêloga žitka. Jaj pa hüdím i šküšävcom, šteri z rečjov, ali példov naše konfirmándušje, kí so oblúbo vernosti položili, odtrgnoti ščéjo od nasledüvanja Kristuša, naj je ščalivajo na pôt greha . . . Srd Boži ostáne nad tistimi! . . . Prôti tomi: blagoslov, boži blagoslov séde na glavo vsém tistim — bojdi si to štojštêč, oča, ali mati, brat-sestra, ali tihíneč, vučitel, ali drügi naprêhodéči — kí z dobrov példov, svêtim žitkom naprêhodijo i pomagajo naše konfirmandušje, naj ostánejo i hodijo na svêtoji stezi nasledüvanja Jezuša!

Vretina vsê dobrôt,
Veselitel sirôt,
Jezuš, pastér moj!
V tebi ščém vervati,
Tebè se držati
I v vöri smrtnoj:
Od tebe, oh trôšt nébe!
Mené nikši sorš, nikša stvár
Neodlôčl nigdár.

„Kí grêh požaküje,
Vu svestvi potüje,
I vero zdrži.
Naj ga vse ostävi,
Bôg, kak oča präví,
Njega obdrží,
Na radost vrné žalost,
Od kaštige ga odvêže,
I v-srdci obêže.“

Tak sladki trôšt deliš,
Tak tí vse veselíš,
Jezuš, pastér moj!
— Oh! — što, što tak nebi
Veren ostao tebi
I v-senci smrtnoj?
— Od tebe, oh trôšt nébe!
Mené nikši sorš, nikša stvár
Neodtrgni nigdár.

Zakaj joče malo dete?

Napisao i na verskom zvečarki evang. ženskoga društva prečteto Dr. Vučak Števan zdravnik.

To je pitanje, na štero si vno go mater večkrat ne ve odgovora dati, ki pa je tak lehkí in enostaven!

Malo dete joče, ar gučati neve; z jočom Vam dava na znanje, da je nekaj ne v redi, da njemi nekaj trebé, da želi od Vas nekaj, da ga nekaj boli, da Vas nekaj prosi. — Če se pa smeje, Vam s tem dava na znanje, da se njemi dobro godi, da je zadovoljno, da se veseli življenji in zdravji.

Detiči joč je britka obtožba, večkrat hūda obsodba nemarne, nepazljive matere; detiči smeh je pa veselje, hvala in plačilo skrbnoj materi za njene trūde.

Skrbna in dobra je tista mati, ki iz joča svojega Maloga razmi, ka njeno dete želi, kaj prosi, kaj z jočom povedati šče? Ešče boljša in najskrbnejša je pa tista mati, ki zna in razmi britek joč svojega deteta v smeh in veselje spremeniti!

Ne mislite, Matere, da dete vsikdar samo zato joče, ker je lačno. Ne! Vsaka mati mora znati, da zdravo dete lačno postane samo po 3 4 vōraj, če pa zmes joče, so drūgi vzroki za to: mogoče je plenica, v štero je dete povito, mokra in grzé gingavo kožo maloga deteta, ali je pa gde kakša grba ali gūba na plenici, ki je

tišči; trbé dete v čisto pceložiti, trbé je previti in plenice popraviti!

Večkrat joče mali siromaček, ker je pretesno povit, ešče rokice ima st šnjene k teli in nogice povite z trakom, kak največkí grešnik na sveti; vroče je njemi, kak da bi v peči ležo, niti sape si nemre poprijeti! Joče, prosi Vas: „odvijte me, da si malo odehnem!“ — In kakše je veselje, če hitro malo sloboščine dobi!

Za eno malo pa znova britek trepetajoči joč. Kaj pa je znova to? — Mrzlo mi je, Mama, — kriči malo dete — odkritoga si me pustila na mokri plenici in v mrzloj sobi. Pokrij povij me hitro! In vidite znova je mir in zadovoljstvo v zibelki.

Samo tū pa tam se oglasi ešče z ostrim in kratkim krikom. Za božjo volo, kaj pa je znova to? — Glej, ena grda mūha se njemi se da zdaj na nos, zdaj na čelo, zdaj na lice in ga s tem draži. Odploditi trbej to grdo stvar, in bo znova mir in tišina pri deteti!

Pride pa znova čaš, da je detiči joč tihi, nekričeči, bolj stonjanje je to. Skrbna mati mora takoj opaziti, da se pod tem tihim jočom in stonjanjem nekaj nevarnejšega mora skrivati, mogoče bolezen. — Dete Vam joče, prosi Vas nekaj, prosi. Ne pomaga ne edno, ne drūgo, ne varvanje, ne zibanje; stonja, stonja in joče naprej. Žalostnim jočom Vam šče povedati: „betežen sam, nesite me k doktoru hitro, hitro, da se mi ne bo ešče kakša vekša nesreča zgodila!“

Sinki, lūbte edendrūgoga!

Posl : JUVENTUS.

III.

Zdā je težko stānola tā bistra i drgōč rāna gospā. Počāsi se je ravnala. V gledali je edno vkūperpotrēto, slabo stāro babico zaglédnola, gda je pred gledalom stāla. Obrāčala se je se pa tā, kak drūge dni, ali njeno krepko rēč so nē več čūli. V cerkev se je s kolesom dāla pelati. Od svojega zdāvanja maō zdā obprvim.

Pred tem si je niti med molitvov nē nagnola glavō, ali zdā jo je ešče med popēvanjem globoko nagnola . . .

. . . Kak bi nē hvāliła Gospodna . . .

Dūhovnik na predganco stōpi. Ki ga obprvim čūje, si gotovo misli, kak more tākši krepk glās prebivati v tāsšem mālom človōki. Vōrniki goristānejo i vrēlo poslūhšajo Pavel ap.

k Korintušancm poslānoga lista v 13. tāli bodōče sv. Reči :

„Či bi s človečānskimi i z angelskimi jeziki gūčo, lūbēznosti bi pa nē meo; včinjen sem brnēči med, ali cinkajōče cimbole. I či znam prorokūvati i vse tājnosti i vse znānje i či mam vso vero tak, da bregé prenāšam, lūbēznosti pa nemam, nikaj sem nē.

. . . Lūbēznost je trpiŕva, dobrotivna; lūbēznost je nē nevoščēna, lūbēznost se ne hvāli, ne nadūva se.

. . . Lūbēznost nigdār z srdcā vō ne spādne.

. . . Zdā pa zāto ostāne vera, vūpanje, lūbēzen, eta trōja; nējvėkša je pa tē lūbēzen.“

Lūbēzen!! Tō je tak ono, ka je ona do etigamao nē poznala.

Ovi so si že vsi doliseli, ali ona je ešče itak stāla i je ōmurno glēdala pred sēbe. Samo

In resan, za par dni bo znova veseli smeh napuno deteči dom, če ste ga ubogali in ste se obrnili po tanač in vrastvo k doktoru, ne pa kakšoj staroj vsevedajočoj ženski.

Najdejo se pa deca, ki kričijo, kričijo in jočejo vsaki čas; ne je dobro če ga nosiš, ne je dobro če ga voziš, joče in kriči, po domačem povedano; tuli, da bi ga v sosedno ves čuli. Če ga mati vzeme na roke, je malo mir, če ga položi v z belko, znova je krič in nevolja. Zdravo je, njegova lica so rudeča, kak rožica, in vendar, če mati samo par stopajov napravi od njega, znova kriči in tuli. Po dnevi nima mira, po noči nima sna. Dobro in mirno je samo te, če je mati nosi na rokaj. Ona se ga pa že navolila, se nima cele dneve in noči mira od njega. Pomagajo njej vsi domači, oča, stari oča, stara mati, bratje, sestre; nosijo je, ziblejo je, vozijo je, vse njemi dajo, kakoli želé, vsi njemi ido po voli, cela hiša se okoli maloga ljubljenca vrti, in vendar mira nega v hiši!

No kaj pa je naj to? Kakša bolezen pa naj bo to?! In glejte, to je nikaj drugoga ne, kak grda razvada maloga deteta. Što je pa tomi krivec? Sama mati, ali mogoče tudi stara mati, ki sta dete že od rojstva tak navadile, da sta je vedno nosile, varvale in hujckale, namesto da bi je samo te vzele gor, da je trbelo v čisto poviti. In zdaj je dete razvajeno, misli, da vse to mora tak biti, da cela hiša in vsi domači se

morejo okoli njega vrteti, in tak plesati, kak uno krči in joče.

Če se ga pa naveličajo in se njemi ščejo proti postaviti, kriči in tuli tak, da bi s tem kričom vse iz hiše pregnalo, če stariši ne bi popuščili in njemi ne bi šli znova po voli.

Nikaj se tak hitro ne vči in nikaj se tak hitro ne razvadi, kak malo dete. Če ste pa enkrat že razvadili svojega maloga ljubljenca, teško ga bo znova popraviti in za dobro, zadovoljno dete vzgojiti, skoro ravno tak teško, kak z tojava poštenoga človeka napraviti!

Materel Ljubite svojo deco, se dobro znamo vsi, ki smo se nikda materinog ljubezni radüvali, veselili in v njej gori rasli, da materina ljubezen vse premaga, vse odpisti, nikaj ne zameri, da je materina ljubezen najlepša in najsvetejša ženska lastnost, ali vendar Vas moram na tom mestu opominati na to, da vaše materinsko srce naj ne bo preveč mehko. Prevelika materina ljubezen, ki vse dovoli svojim detem, če je potrebno, ali ne, je lahko tudi na kvar detem!

Vzgajajte svojo deco z ljubeznostjov in vendar poleg tega pa že od začetka, od zibeljke kažite detem gotovo strogost, naj vidi, da ste vi gospodar v hiši ne pa ono. Ne dovolite niti malom detem vse, ar življenje je trdo, trdejše od najbolj trde in ostre matere. Življenje nikdar ne dava daril z dvema rokama, nego včasih niti z ednov ne.

se je tē pustila doli na vözpárnano klöp, gda je dühovnik že predgati začno.

Sedemkrát je čtela že Biblio, ali pri tē rečáj se je nē dugo müdila, nē so njē vnogo pravile. Zdá pa naednok, kak blisk kmične obláke, presvetijo tē reči njéno celo življenje. Pred sebov vídi žalosen pogléd možá, kakda kódiva s tem poglédom malo ljubéznosti od njé. Čüla je joč svojega máloga Pišteka, kak se je v noči k njé proso, ár se njemi je nikaj božnoga senjalo i se je bojo. „Dete nesmi cártlavo zgájati“ — si je zgonrála i nē ga je vzéla k sebi. Nigdár ga je ne indri küšnola, kak na čeli i tisto rédkokrát, ár je tō nē zdravo; tak je čtela v knjigaj. Gda ga je v šólo dála v váraš, nigdár njemi je nē pisala, naj nema na dom, nego na včénjé pamet. I gda je v bojno sō, Bōg ti, ka je zafájila od njega?! I zakaj?

Ednōk je edna lapica edno kupico vína

dála skrivomá svojim zaročenci. Na pamet je vzéla tō i pred cēlov držinov jo je ošpótala za volo edne kupice vína. Dokončala je s tem: „Pavel apoštol velí: One, kí gréšijó, pred vsemi káraj, naj i drúgi stráh májo.“

Lapica je ešče tisti dén v stüdenec skočila v sramoti. Zdá je pred sebov vídla njéni repéči obráz, skuznatne oči, kak na njō gléda.

Düšnavést jo kára i na vsako káranje se edna vrsta ledá otopí na njénom zmrznjenom srcé. Zdignola je glavō, da bi na razpitjé poglédnola. Zavára Anuško, kak njē na tiho žalosne skuzé tečéjo po blédom obrázi, tak da bi gōsta rosa kápala na běli liliom. Tá zná, ka je ljubézen. Tákše tihé skuzé samo ljubézen zná točiti. Ona pa ne pómli, gda bi jōkala. Ešče je i tē nē mēla skúz, gda njē je sin v bojno šō. Zdá že razmi, ka je falilo ž njénoga življenja. Nikaj jo je strósilo, na glás se je zajōkala i tekle so njē skuzé, kak gda gder nōve vretine žilo odpréjo.

Ce je pa člověk že v detinstvi tak bio navjen, da njemi je vse šlo po volí, v življenji se bo dostakrat vkono. Ono njemi niti tistoga ne bo dalo večkrat, kaj je najbolj potrebno, to je: zadovoljstvo. Istina je pa, da iz razvajene dece zrastejo najbolj nadúti ljudje, ki so sami najmenje zadovoljno, drúgi je pa skoro nikdar ne morejo trpeti.

Radosti svétek Sobotške evg. fare.

Sobotška ev. fara je na svojem marc. 18-ga držánom ôsvetnom správišči z toplim svetúvanjem obvezela Kovátš Števana, svojega dühovnika ob toj prilíki, ka pred 40 létmi na té dén je začno on svojo dühovniško slúžbo vu krili Sobotške fare.

Nerazdeljena lúbézen, zahválnost i preštímanje, štero se je objavilo té dén od stráni kotrig cárkvi, je živo svedostvo toga, ka je jubilanš dühovnik pretečeni 40 lét z právov apoštolstovk vrélostjov dopuno, žitek svoj vu nesebično slúžbo postavio i blagoslov postano na njegovo skrb zavúpanoj gmáni. Tiste talentome, štere je od Gospodna vzeo, je tak čúдно znao gorinúcati, ka vretine vnógoga blagoslova so zhájale žnjegovoga delanja.

Ete vréden i ponizen sluga Gospodnov je takše vidne nástave spravo z vkúpdelanjem vréli fární kotrig svoji, štere nástave prevedno bodo glásile njegovo verno šz fatúvanje vu Boží goricaj.

Vsigdár je prvi bio tam, gde je delati trebelo i vsigdár zádñjen tam, gde so prípoznaje i hválo delili. Pri 40 létnom mejnom kamni svojega žitka dela je njegova gmána razprestrla pred njim vso toploto svojega srcá i vse kinče svoje dúše.

Svetúvanje je vu Sobotškoj lepô zazidanoj i vu dobroj stávi držánój církví doliteklo. Začnolo se je ob 10-toj vóri z praeludiumom Ruža kántora. Zatém je „Vadlúvanje. oh ti Boží dár“ občna pesem popévana. Šiftar bodonski dühovnik so oltársko slúžbo spunjávali. Vezér Géza fární inšpektor so z pozdrávním govorem ôdprli ôsvetno správišče. Radúvalo se je nam srce, gda so Dr. Škeriak Aladár právdénik naše šinjorije, z igrov na goslaj, z sprevájanjem na orgolaj od Justin Ubald profesora, z prvovrstnov, brilliantnov teknikov podigávali dúše naše.

Vezér Géza inšpektor so meli ôsvetni lépí govor, vu šterom so se spomínali, od lúbézni prehodjenimi toplimi rečmi, od 4 desetine preségajóčega vernoga delanja Kovátš Števana. Za tó delanje je gmána zahválna i na njé gízdáva. Pozdrávlajóč jubilanta prék Njemi dájo fare spomínski dár: 5000 Din. fundácijo na Kovátš Števana imé i edno précímbno zláto vóro z lancom. — Goriprečtéjo pozdrávnívi písmi Dr. Popp Filip púšpeka i Benko Jožef senioratnoga inšpektora, ors. poslanca.

Zdá je cerkevni měšani khorus popévao edno pesem pod vodstvom Ruža kántora. Dr.

Dühovnik je hénjo s predgov, ljudje so gorispokákali. Ali Anuška je zgrábila nájprvle za njo i na Anuško se je edna vkúperpotrêta, povrnjena stára ženska naslonila. Tá gízdáva, trdoga srcá bogatinka je mrla v toj minóti.

Že je v kočújaj bila, gda je k sebi prišla. Anuška jo je prékobinjeno držála. Toj povrnjenój ženski so tekle i dale skuzé i včási-včási je zmantráním obrázom poglédnola na Anuško, poiskala njé je rokô, stínsnola jo je i obé sta se skuzile. Anuška jo je štela oberčti, ali né je znála, kak i reč se njé je zadrñnola.

„Pravi mi, mati“ — právla je na tiho bogatinka i globoko si je zdehnola, ležé njé je grátalo.

„Lehko právim: mama? Bóg vás blagoslovi za tó!“

„Bóg vás blagoslovi — kak dobro je čúti tó!“ — míslila si je vdovica, tó je njé ešče nišče né želo. Pa je dála, nahránila né ednoga človôka. Zahválili so njé, ali né etak. Pa njé tá deklina hváli, z šterov je telko húdoga včínila. Jeli blagoslovi njô Bóg? Jeli njé dopústi ešče

nikaj vrémena na zemli v lúbéznosti préživeti?

Pôt se njé je dúga, ali tak lépa vídla. Zdá je na pamet vzéla, ka prvle nigdár ne, ka so topole kre pôti tak visike, tak gibke, lépe. Ešče je i mále, nevolne sinice na pamet vzéla i je zagotovila vsebi, ka njim domá drtinje stori.

Že na pôti bi rada nikaj dobroga, lúbézni voga včínila, záto gda je ednoga ronjavoga vandrarra vídla pred kólami idti, stáвила je koles i je erkla:

„Sedte si gori, dober člověk, k kočíši!“

Té vandrar si je goriseo i med potjöv si je z edním zamázanim rdečkastím róbčekom vedno brisao obráz, ali bole oči. Cotav je búo i zamázani té Boží stvor. Pred tem bi si tá gízdáva bogatinka vkraj obrnôla glavo, gda bi ga zavárala. „Kak more eden mládi člověk tak zapúščeni bidti!? — bi si míslila. „Gotovo se ogible dela“. I zdaj njé je tó né prišlo na pamet, nego bi se v radosti rada zajókala, ka njé je Bóg dopústo že med potjöv dobro číniti. „Domá že bude nikši bógši gvant od Pišteka, oblečém toga siromáka“ — si je zdá míslila.

Šömenova Somogy: Mária, predsednica Ženskoga društva, so pozdrávlali z genlivimi rečami jubilanta vu iméni Ženskoga društva, pri šterom je on vsigdar delajöc tájmeao i so překdali njemi dar Ženskoga društva: reverendo i barett. Vu iméni presbiterov sta Sečko Ivan peneznik i Ruža Franc kántor pozdrávlala jubilanta. Vu iméni šolske decé je Ruža Gábor pravo lübeznívi pozdráv. Vu iméni Diačkoga Döma so Flisár Jánoš skrbnik meli pozdrávni govor. Üllen Terézia devojka je edno na tö priliko, pod titulom: 1892-1932, spisano pesem deklamálivala i překdála jubilanti Ženskoga društva prelépi klinčecni püšlič.

Luthár Ádám puconski dühovnik i glávni reditel naši časopisov so z nasledüjüčim govorom pozdrávlali jubilanta:

Visikopoštüvani Gospod Dühovnik!

Dnes je 40 lét, ka je Vás Odküpitel Kristuš odposlao vu eto gmáno, naj bodete vojnik nje-gov tü i z rečjov ino žítkom svojim svedostvo devate od Njega.

Pri ebenhaezeri Vaše 40 létne slüžbe Vas z istínskov lübéznostjov pozdrávlam vu iméni Puconske 150 létne materske fare, štera je blá-žena, ka je pred 40 létmi lahko odpüstila vu eto nóvo faro cérkev lübéče siní, moléče čeri, sádarodne véke z svojega živoga dréva, z šteri vrélov pomočjov, po Vašoj nesebičnoj slüžbi ste mogöči bili z Bože milošče tak náshajno zvršiti

svoj gmáno cimprajöči program, da ste istínski blagoslov póstali toj na Vás zavüpanoj fari.

Pozdrávlam Vas tüdi vu iméni našega evan-geličanskoga štampa, na šteroga ste prevedno veliko skrb razprestérali. Gori ste spoznali möč, zmožnost drukane litere nad človečov düšov i záto ste hitili bogatiti z dostimi artikulušmi zdržetek naši časopisov, ino je z neobtrüdenov vrélostjov širili na prestori fare svoje. Jas kak nastavitel i glávni reditel Düševnoga Lista i Evangeličanskoga kalendarija, ino rávnotak lépi šereg čtenjárov, hválo dámo Bögi, ka je Vás nam darüvao. Tröštamo se, ka zahválné düše lübéči Bög ešče dügo obdrži Vás za blagoslov nam i pelao, vodo bode Vás nadale per cruce-m ad lucem proti tomi obečanomi istínskomi ná-jemi, šteroga etak jávi: „Dobro je, veren sluga moj!“ Bög Vas živi!

Šiftár Károlj bodonski dühovnik so pozdráve dühovnikov šinjorije tolmačili.

Zdá je jubilans záčao güčati z globokov genílostjov. Račun je držao sam se-bom. Na pod'ági Mrk. 16, 15-20. je vágao 40 lét náshaj i breznáshaj, radost...i žalost...Vadüvao—je: „Gospod je z menom delao, mojo reč potrdjá-vavši z nasledüvajöčimi čüdami. Tö svedočíjo ta lépa cérkev, fární hramovje i več drügo. Bögi bojdi díka za vse tá, štera je On znami činio. Jas sam li škér bio vu njegovoj zmožnoj rami“. Potom je zahválo zvišeno svetüvanje. I z tém

Gda so domö prišli, je právla tomi vand-rari: „Ídte v kühínjo, včasi vam dam jesti.“

Z Anuškov sta šle v sobo. Za rokö je držála deklino i në jo je püstila od se-be. Že sta přek po verandi šle, gda čüjeta, ka Bodri, té stári vören hižni strážar malo dolí ne vrže dveri i cmüli. Gda sta goriodprle dveri, malo njive je në gorisüno, tak je bëžo próti vandrari i do šinjeka njemi je skočo.

Vdova se je prestrášila i kríčala je: „Bo-dri, Bodri, marš!“ Mislíla je, ka Bodri raztrga tühinca. Ali, gda je vidla, ka ga Bodri tam líže, gde do njega more i té tühinec se na glás za-jöče, te obé naednok skričíta: „Pišta, Pišta!“

Obé sta bëžale k njemi, ali Anuška je bistréša bila i prle ga obínola. Ali Pišta je za-dosta šürke prsa möö, dvě ženski glavé sta se tüdi lahko naslonile na njé.

Do késnoga večera so si zgučávali i Anuško so në več püstili od tistec.

Pišteka je matí vküpsküšüvala, mujla ga je, kak málo déte i ešče bi ga krmíla, či bi on dopüsto. Skúz je pa stočila telko, ka bi ga lahko

sköpala v nji. Tö so radosti skuzé bilé. Té dén je sküšüvala vse küše, ztočila vse skuzé svojega živlénja.

Prvle, kak si je na počínek nagnola glavo, je z vrélim srcem dála hválo Bögi, ka njé je dao spoznati lübéznost. Prosíla je Gospodna, da bi njé končímár edno leto dao ešče preživeti v tom za njö v nóvom světi.

I Bög jo je poslühno. Në samo ednoga vnüka je zíbala v svojem kríli. Té máli so v njé lübéznosti példo vidli. Zakrívála je tüdi pred njimi svole prvéše živlénje. I kak dobri so lüdjé! Hítro so pozábili tö gizdávo bogatinko i so jo s srcá poštüvali i lübili.

Ali nájböle so jo vnüki lübili i z radostjov so poslüháli, gda njim je z velke Biblije čtála od Jözefa, kak so ga bratje ödali, od Mozeša, kak je v košari vödjáni na brög Niluša i od máloga Jezuša i drügo vse lépoga.

Gda je knige zaprla, obínola je té mále i vküper je sküšüvala i med skuzami je šepetála: „Sinki, lübte edendrügo!“ (Konec.)

želénjem dokončao svojo zahálnost, naj — či k cíli príde svojega žitka bežája — té zdá nemi darüvani Luther plášč oblečéjo na njegovo mrtvo tělo, da ga bode ešte vu hladnom grobi segrévala lúbézen Sobotskoga evang ženskoga družstva!

Po eti genlivi rečáj je cerkevni mešani khoruš tüdi genlivo lepô popévaó ete khorál: Tí si mi pečína vüpanja, pod vodstvom Ruža kántora. Šťtar dühovnik so zaprtno molitev pravli. Nazádnje je pa občinstvo popévalo našo evangeličansko Hímno: „Trdi grád je naš Bôg zmožni.“

Po poldněvi ob 1. vöri je sküpní obed bio v Martjanci v gostilni Vezér Gézo, na šterom je okóli 60 oséb, bilo nazôči.

Nazádnje ese zamerkamo ništerne djátke žitka Kovátš Števana. Narôdo se je 1866. jan. 25 ga v Lébenyi (Gjörška županija). Tam je hodo v lüdsko šólo. Višike svoje včénjé je v Sopronskom evang. liceumi začno, na teologičnoj akadémiji nadaljávao i vu Jeni (Nemčija) na vseučilišči dokončao. Dvě leti je bio kaplan. 1892. marc. 18 ga je prišao v Mursko Soboto za rédnoga dühovnika.

Dobrotívnoга Bogá podpérajóča milošča i blagoslov bojdi nadale tüdi na jubílans dühovniki, na njegovom zvršenom delanji, na njegovoj lüblénoj familiji i gmáni! (L)

Postní nedelni verski zvečarki v Murški Soboti.

Sobotsko evang. žensko družtvo je i vu etom leti v-šóli držalo postne nedelne zvečarke. Vu té zvečarkaj so naprédávánja, goričtenjá i veršušov deklamácie držáne. Naprédávánja so dühovnik, goričtenjá Flisár Jánoš, Dr. Vučák Števan i ženskoga družtva ništerne kotrige, deklamátie pa osnovne sóle i dijaškoga dóma vučenicke držali. Bila je ednók tüdi edna mala igra, štero so gospá Ružaica Tomka Gizela vučitelica návčili i dálí nápré z vučeníkmi, tüdi dvakrát je na tamboricaj i violinaj igranje bilô, štero so pod Vrečič Vilmoša IV-toga razréda gimnázie vučenika vodstvom Karbli Erik, Cugh Jenô, i Založnik Ivanko dijaškoga dóma osnovleniki naveliko zadovolnost poslühšávcov, jáko prijétno z-lépim náshajom produktérali. Intereséranje k-

tém verskim zvečarkam je tak veliko bilô, da se je vsako nedelo nabito napunila sóla z-poslühšávcmi, ešte večkrát je velki šereg z preklata poslühšao naprédávánja, ár je ně bilô v-sóli prestora. Verski zvečarki so se vsáko pôt z-popévanjem i z-molitvami začnoli i dokončali, pevski zbor je pod Ruža Ferenc kántora vodstvom jáko lépo, harmonično popévaó. Dr. Vučák Števana zdrávinško goričtenjé je jáko návučno bilô, štero v-naš list djáno, čítelom príliko porúdímo i náimre materam poráčamo na čtenjé.

Slédnjo postno, na cvetno nedelo je v-cérkvi držáni zaprtní verski zvečarek. Na šterom so, kak gostjé Dr. Škerlák Aladár z-Tibor sinom i z-bratánicov Škerlák Magdov gospodičínov na violínov i violínčellom z-virtuoznov igrov nastôpom podigávali verskoga zvečarka ôsvetek. Bagár Ivan theologus je naprédávánje držao: „Ka je vu vezdášnjem vrémení mater dühnost při verskom osnávlanj decé svoje? Vu šterom naprédávánji je razmeto i praktično razložo, ka je vu prvoj vrsti materska dühnost vu tí málički srdcá vcepiti pobožnosti občüténje, verevrélost i bogábojaznost, ár na té fundament položena vera de je i vu odrašenoj vrsti čeres žitka notri do smrti vodila i ravnala vse žitka premenjávánja nástaji i ogvüša decé dobro bodôčnost, nedopüsti njim doj stôpiti z-pravice pöti. Tó je vu vezdášnjem neverskom žitki mater ta edna nájkékša dužnost, ár ka se vu deteta gingavom srdci vkorni, naveke vu njem ostáne.

Mikola Ferenc mariborske reálné gimnázie ôsmoga razréda šólec je goričtenjé držao od „Právoga istinskoga darüvanja i pomáganja“ theme, štero je z-velikov skrbnostjov i prevídénjem razložo i presvêto. V-Düševnom listi i tó prinesli bodemo. — Vľaj Vilma gimnázie IV. razréda vučenka je z-jáko vugodním naprédávánjem, vsém nazôči bodôčím naveliko zadovolnost deklamálivala po Flisár Jánoši poslovenčeno Váradí Antona „Judáš“ náslova dúgo pesem. Po „Trdi grád je naš Bôg zmožni“ igranji i po pobožnoj molitvi je zaprtní verski zvečarek dokončani; poslühšávci so vu dühí i vu verskoj občütnosti potrdjeni odhájali z-Bože hiže k-dómi svojemi.

Oča nebeski naj dopüsti, da vu eti verski zvečarkaj posejano semen prináša sáda stóteliko!

VÉRTEŠ ŠÁNDOR

1854 — 1932.

Strúkovsko lépo, blagoslovno póle nê li z krúh dávajóčimi obilnimi vlatmi, z telovnim bogástvom povekšáva od dávni časov našo diágo přékmursko krajino, nego eti prebivajóči, na etoj blagoslovnoj zemli delajoči naš evangeličanski národ je vu svoji trézní, delavni i nadárjeni sinaj túdi dosta odlični možov osnovo nam, šteri so na dúhovnom prestori spravili diko našemi národi.

Vém, naj samo edno imé omênim, tú je zavido svetlost sunca naš najvêkši roják, slovenski pisátel Kúzmitš Števan, ki je v svojoj plemenitoj lúbéznosti do svojzga lúdstva tomi aldúvao svoje živlénje.

V Strúkovci se je naródo 1854. márciuša 25 ga túdi Vérteš Šándor, ete odličen, občno poštvani i poznáni sin naše krajine, koga žitka tekáj je pun z hasnovitimi návúčnostami. V Strúkovci je preživo blážno detínsko dóbo pod skrbnov lúbéznostjov svoji dobri roditelov. Dobro je spoznao i polúbo svojo rojstno občino. Vu senjaj etoga rázumnoga i krepke volé dijáka je stanovito tam plahotala dična példa njegoví imenitní zemlákov, predvsem Kúzmitš Števana, záto se je više želo. Njegoví verní roditelje so spunili želénje svojega sina, šoláricali so ga. Tak je Vérteš Šándor zvršo svoje včenjé 1873-ga leta vu Šopronskom evangeličanskem vučitelíšči. Vučitel je póstao i kak takši je včino svoj spomin za blagoslovni, svoje imé za nepozábleno.

Že vu istom 1873 jem leti je dóbo vučitel'sko slúžbo vu Fokovci pri tamošnjoj tedášnjoj občinskó šóli. Goréč je lúbo svoje pozvánje. Osnávlanja i včenjá lépo, ali težko delo je z punov lúbéznostjov, z példastov vernostjov i dúšnovéstnostjov spunjávao, z-takšim náshajom, ka je z višise stráni za tó večkrát šenk dóbo. Dober pastér je bio na njegovo pazko zavúpani Kristušovi máli. Po štiridesétlétnoj vernoj slúžbi svojoj, 1913 ga leta je z težkim srcóm i med vnógimi skuzami vzéo slobód — edno nedelo, po eti redov pisáteli vu fokovskoj šóli držánoj božoj slúžbi, pri šteroj je on vodo popêvanja na harmuniumi — od svoji gorizrastšeni i zádñji máli vučenikov. Vsi smo čútili pri tom slobódi njegove dúše toploto do njegoví vučenikov i vidili tê zahválno lúbézen.

Ali Vérteš Šándor se je nê zadovolo z točnim spunjávanjem před njega položeni vučitel'ski dúžnost, nego z delanjem svojega žitka je vadlúvao, ka je navolen tisti človek, šteri se zadovolí z-tém, ka zdrži urádne vöre. Záto je čüdúvanja vrédno bogato, vu ópravica j nigdár neobtrúdjeno, vu paščlivosti nevkleknjeno, sádarodno delanje oprávlao zvúna šóle i predvsem z-etím svojim delanjem je spravo vu širokom króži poštvávanje i přestímanje sebi.

Vu vezdášnjem práznoga srcá, ali velikoga glása svéti, Vérteš Šándor kak znáncsti i dúhovne plemenitosti ponízen lastník živé vu spomíni vsê tisti, ki so ga poznali i žnjím navkúp delali. Idealist je bio, komi je nê bilo mogóče tó praviti, ka se je nê vrédno trditi na etom nezahválnom svéti.

On se je za vsako plemenito dugovánje navdúšávao, za njé delao, svoje plemenito srcé vu njega slúžbo postavó. Vu njegovom žitki je bio gvúšni „plus“, ka Kristuš želé od svoji vučenikov, gda velí, „či nebode popolna pravica vaša bole, líki pisáčov ino farizeušov, nebudete šli v králevstvo nebesko“. (Mt. 5, 20).

Tak je žitek prinesao vu fokovsko pústíno, tam z sadovénoga drevja i trstja cáziš, eden máli éden stvóro okóli šóle. Sénja njegoví sénj je bíla pomágati svojemí srmaškómí lúdství; pozdignoti nê samo njegovo dúhovno, nego materiálno bívost túdi. I pri etom je nigdár nê iskao svoj interes, nego svoji bližñji hasek, záto je svojemí lúdství práví skrbnoséči dobročínitel bio.

Nepremenlivo zaslužénost si je spravo zlép ka je lúbézen zbúdo vu lúdství, pri srmaškom goričkom národi do póvanja sadovénoga drevja. Nahítroma je narédo eden cipičnjek, z šteroga je cepike zaprva kšénki, sledi po sploh máloj ceni dávao. 1885 ga leta ga je vármegyöv'ska nazavúpnost vóimenúvala za skrbníka cipičnjekov, kak takši je doségno, ka se je 1894 ga leta v Seli na Grof Szapáry ja grúnti z držávnov podporov 5 kat. plúgov cipičnjeka narédilo, šteroga vékši tao je taki zasajeni bio z sadovenim drevjom. Z-toga cepičnjeka je razdeljeno bilo 7183 cepik kšénki, 3943 cepik po 30, 6664 cepik pa po 40 filéri. Ves té veliki cepičnjek je on oskrbávao. Na svojem lastívnóm grúnti je túdi više 1200 falátov sadovenoga drevja posádo. Z-prispodobnov vrélostjov je delao vu vinarství i polodelství.

Vse tó vnôgo praktično službo svojo je pa dopunjavao z navsekraje držánimi svojimi naprédávanjami, i z razširjávanjem po ljudstvinom spisanimi letákmi svojimi.

1897 ga leta ga je ministrstvo polodelstva imenüyalo za stálnoga vérvstvinškoga poročevalca. Za štéro verno službo je pri svojem vpokoj stôpi lépe vrédnosti brunčni spômenka predmet dôbo.

† Vêrteš Šándor.

Tak v prvêšem sobotškoga srêza vérvstvinškom družtvi, kak 1925 ga na nôvo nastávenom kmetijskom družtvi se je dosta trdio, etomi drúgomi je eden čas predsednik bio. Za prevelike svoje zaslužnosti je njemi darüyala kmetijska družba v Ljubljani diplomo za pripoznanje. Rávnno tak si je vóvzeo tao dela vu prvêšem učitelškom družtvi.

Rad je delao vsigdár i pomagao povsédik, gde se je njemi prilika ponúdíla. Raztoro je, liki oča svojega ljudstva, dobrotivnost svojega blagoslovenoga srcá, svoje plemenite dúše na vnôge, na vsákoga, kí je žnjim vu dotíkanje prišao. Eden naš lépoga trôšta dühovník z vékše stráni njemi mà zahváliti svoje vózašolanje. Národ ga je do zánjega obiskávao za tanáčov volo.

Pri 40 létnom jubileumi svoje učitelške službe, gda nê lí cêla sobotška okroglina, nego ešče dosta višiši krôži so vópokázali njemi nezmerno poštvánje i preštímanje, je 1000 kor.

fundácijo djao pri fokovskoj šóli na obdarúvanje rájbôgši dijákov. Na žalost je eta, lépe vrédnosti fundácija z po bojnskov devalvácijov na nikoj prišla.

Vsa naša cêrkevna dugovánja je túdi noso na srdci svojem notri do konca. On je bio prvi, kí je mi dao edno prelêpo pripovêst za 1. numero I. letnika Dúševnoga Lista. Malo jí lehko zná, ka je on bio eden inšpirátor nastavitve našega Diačkoga Dôma i za njega pokrepitev je dvá, z lepími tanáči puniva artikuluša pisao vu Dúševni List. Kak neobtrúdjeno je vodo prve osnovlenike Diačkoga Dôma prék cêloga šolskoga leta vu književnoj slovenščini, štéro se je sam nahitroma návčo. V politiko se je nê mêšao; držao se je pa tak prvle, kak zdá etoga vorcana: „Vsáka dúša višesnjim oblástam podložna bojdi.“ (Ríml. 13, 1.)

Naša nôvo nastávena šinjorija sí ga je zebrała za svetnoga zapernika Po odhájanji Junkunc Šándor senioratnoga inšpektora so ništerne naše fare na njega vótale i ga štele meti za inšpektora šinjorije.

Vu zánjni létaj je dosta trpo, ali nájevêkša bolezen njemi je tó bila, ka je nê mogao véč tak delati, liki je želó.

Apr. 1-ga je hényalo bítí njegovo blagoslovljeno srdcé i doli je zápro na smrten sên oči svoje; lehnoli so čedni tanáči žnjegovi obnêmjeni vúst; dokončao se je žitek njegov, štéri je kinč bio drúgim; eden žitek, z-šteroga so se vnôgi hránili, štéri je drúge bogato. Zgúbíli smo svojega velikoga meštra, od istinske človečanske lúbèznosti prehodjenoga plemenitoga priátela, koga smo poštvávali, njegovo neobtrúdjeno delavnost čúdívali; kí je z-svojím žitka delom i plemenitim karakterom poštvánje i hválo spravó učitelstvi.

Vérvstvinškoga žitka ednoga nájudličněšega reprezentánša, Vêrteš Šándora smo apr. 2-ga sprevodili med občním velikim táljemánjem po pôti vsákoga têla. Njegovo mesto dugo bode vótlo med nami.

Bôg náj dá toga vernoga slugo sprhlívomi šatorí po dúgom delavnom žitki tihi počínek, dúšo njegovo pa naj vzeme milostivno vu svojo radost!

Spômenek Vêrteš Šándora živé i gláso bode késnomi porodi túdi njegovo blagoslovno šafarúvanje.

„Tim pravičnim zide svetlost vu kmíci, od toga milostivnoga, smilenoga i pravičnoga. Ár nevklekne na veke; vu stálnom spômenki de te pravičen.“

(L)

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Pá bom vás vido, i radüvalo se bode srdce vaše, i radost vašo nišče nevzeme od vás.“ (Jan. 16, 22.)

20 lét vu službi cèrkvi. 1912. apr. 18 ga je zebrála občna vüpažen Franko Mikloša za skrbníka Puconske fare. Od tistiga mao pri priliki vsakoga odežeranja čestnikov so ga znôvič zébrali. Prišestnoga majuš mëseca 81 leto bode star; z svojov tivárišicov že 55 lét živé vu hižtvi, ali gledéč njegovo navdüšenost, vrélost, na službogotovnost je ešče dnesdén sploh premládí. Paščlivi v obiskávanji cèrkvi, točen vu pelanji gmânski pènezni dugovánj. Bôg ga naj živé ešče dúgo vu njegovoj pèneznikovoj čésti!

Konfirmacija. Marc. 20 ga na cvetno nedelo je v bethlehenskoj slovenskoj evang. cèrkvi 70 dečkov i deklíc bilo pri konfirmaciji i živelo obprvim z Kristušovov sv. večerjov. Kleklove „Novine“ t. 1. aprila 17. numeri túdi spomenéjo ete veséli dogodtek. Ali tó činijo z etim dostávkom: „Po návuki katoličanske cerkve je vsa prav (?) krščena deca evang. starišov katoličanska do konfirmacije.“ — Dráge „Novine“, té zgrablivi návuk sploh mirovno lahko obesite na klin, ár hvála Bôgi, dnesdén je že decé vadlívánjsko pitanje regulirano vu državni zákonaj, ino se ravna pôleg vadlívánja rodítelov, nê pa po návuki katoličanske cerkve, štera ešče med krstom čini rázložek, no či je „eden krst.“ (Efez. 4, 5)

† Vd. Szinic Lajošova. T. m. 4 ga se odselila po pôti vsê mrtelni z šerega živéči v Bodonci vd. Szinic Lajošova, roj. Berke Terezia, starosti svoje 88. leti v ono svéto mesto, šteroga prebiválci — pôleg knige Oznanosti — zôči vôči vídijo Bogá. Lêpi i blagoslovni žitek je prišao k záhodi vu toj vöpreminôčoj. Notri dokonca sebê aldüvajoča drága düša, Jezuš Kristušova verna službenica je bila, pri šteroj so vtelesane bilè jákosti krstsanske žene. Najstaréše dete je bila Berke Jánoša, križevskoga bláženoga spomína dühovnika. Dosta plačni spomínov je varvala vu svojoj düši. 36 lét je bila vdovica bodonskoga bivšega dühovnika i konseniora Szinic Lajoša. Objôkala je vse svoje brate-sestre. Oster meč bolezní je štirikrát prehodo njéno matersko srdcé. Ali z mirovnostjov je znášala svoj križ, vüpala se je vu Bôgi i on jo je koro-

nüvao z bláženim yidénjem preštímáne stáve svoje decé, vnükov i zavnúkov; nasito jo je z dúgim, dobrotivnim žitkom. Z našega Diačkoga Dôma se je vsáko leto spominála z svojimi dármi. Dosta srmákov blagoslávla njéni spômenek. Apr. 6-ga smo položili njéne zemelske ostanke med velikim táljemánjem na mesto počivanja v Bodonskom brütivi. Slobôd sta držála Kováts Stevan šinjor i pôleg Lk. 2, 36–38. Luthár Ádám puconski dühovnik. Zenkovski ogengasilcov pevski khoruš je pod vodstvom Vukan Kalman kántora plačne pesmi popêvao.

Apačka raztorjenost. Z bláženov radostjov smo čteli vu „Murskoj Krajini“, ka je gospod bán Dr. Marušič z mogôčnim podpéranjem naše šinjorije vréloga inšpektora, Benko Jožef poslanca, 10.000 Din. podpore dao našoj Apačkoj diaspori za naküp molitvárnice i pokopálišča. Ti srmaški vernici túdi po etoj pôti pošlejo zahválnost srdca svojega tak plemenitomi g. báni, kí njim je vu najvékšoj stiski etakšo lépo pomoč ponúdo, kak svojemi lüblénomi pomagáči Benko Jožefi, šteri tak toplo vküpčúti žnjimi i prosijo milostívnoga Bogá, naj mesto nji pláča nazáj njemi trüde i dobrôto stôkrátno!

Nôvi gmânski list. Presbiterium Zágrebéčke fare je na poráčanje Dr. Popp püšpeka začno gmânski mësečni list vödávati. Z radostjov pozdrávlamo etoga nôvoga zidára naše cèrkvi. — Z prve numere vzememo nasledüjoče statistične djátke: Zágrebéčka ev. fara má zdá vsevküp 3,214 düš. V pretečenom leti se je narôdilô 70 decé; mrlô je 53 peršon; zdalô se je 40 párov (z tê čísti evang. 19. i zmêšanoga vadlívánja 21), konfirmálivani je 38. V ev. cèrkvev je prestôpilo 16 peršon; vö so stôpiie 4 peršone. — V evang. lüdsko i meščansko šôlo hodi 430 dijákov (inj).

Dvojni zgübíček v ednom tjédni. Marc. 13-ga je mrla v Bethlemi Zakocs Ana, roj. Kercsmar vu 39 lét starosti. Ta pokojna má na Gorici čér Mariško, štere svekér, Szecsco Števan je pá márc. 19 ga mrô vu 58 lét starosti. Preveč delaven i skrben človek je bio. 8 lét je bio občinski ritár i kurátor túdi; presbiter Puconske fare pa do smrti svoje. Blagoslov na spômenek njegov!

Nájlepši vènc. Škalič Šándor lendávski dühovnik so dariávali mesto vënca na grob svojega krstnoga očo i velkoga dobročinitela † Vèrteš Šándora 200 Din. kak podporo strádajov

čim učiteljiščnikom. Lübnosti, poštvanja i hvále najlepší věnec je tō. Spodoben k principumam plemenitoga pokonjaka. Šteri učiteljiščnik má nágib, ka z Bogá pomôčjov po példi Vérteš Šándora bode delao i živo za svoj národ i svojo církev, tisti se lahko priglási za tō podporo v Puconce.

Pošta. Škrilec Kalman Buenos Aires. Péneze dôbili. Vse je vrédl. Veseli nás, ka je takši občno lübeznivi gorisprejem najšao naš Kalendar. List odposlali nôvomi naprêplačniki. Topo pozdráv vsém vere dománjim!

Apáče. Pri nas so marc. 19-ga Darvaš Aladar križevski dühovnik držali Božo slúžbo i obslúžavali Kristušovo sv. večérjo. Popêvanja so vodili Dšuban Jožef križevski kántor.

Zahválnost. Po etoj pôti vadlújemo zahválnost g. Hahn tiskarnári, ka so stroške drukanja slovenskoga teksta na konfirmacijske spominske liste šenkali Dúševnomi Listi.

Zaključek kmetijske nadaljevalne šôle v Puconci. Marc. 19-ga se je ôsvetno zaključila v Puconci kmetijska nadaljevalna šola, pôleg nasledújôčega redovéka: 1) Pozdrávni govor Titan Jožef š. ravnátela, 2) Igra: na gosljaj Titan J., na klaviri sprevájala Lokay Elza. 3) Egzámen obiskoválcov. 4) Pesem „Polje“, popevali obiskoválci. 5) Govor obiskoválca Cugh Števana z Dankovec. 6) Igra: na gosljaj Titan J. na klaviri sprevájala Lokay Elza učitelica. 7) Himna. Drágo je bilo poslúšati, kelko hasnovitoga so se návčili obiskoválci. Tō je bio zaključek že 7 ga tečája, štere je vodo Titan J. š. ravnátel. Benko poslánc, šolski nadzornik, Dular zastopnik kmetijske šole so eden za ovim jávili svoje pripoznanje Titán ravnáteli i nabúdjavai mladino na včenjé, ár je znánost môč i bogástvo. Nam je posebno velika radost bila viditi, ka ete eden najprvi delavec med učitelmi je pod vnôgov nedúžnov sekretúrov nigdár nê vcagao i ovo zdá jávno zadôbo vrédno pripoznanje.

Turobni glási. Ostavili so zemelski plačen dol: marc. 19-ga vdov. Kránjec Marija z Krnec stara 70 let; apr. 2-ga Lendvai Elizábet z Moščánc stara 68 lét; apr. 16-ga Kúhar Eva z Puconec stara 57 lét. — Nečákajôč so nás tú niháli: marc. 29 ga Škrilec Števan z Sebeborec, star 73 léta; apr. 6-ga Fartely Franc v Sebeborci roj., v Tešanovci stoj., star 64 leta; apr. 8-ga Kukoja Károlj z Adrêjec, mrô je v Parisi, star 26 lét. — Naj májo eti vöpreminôči sladtek grobski sên i blážno gorstanenje!

Samovolni dàri na goridržanje Dúševnoga Lista: Banfi Janoš Šalamenci 5 D, Vljaj Franc gost. Lemerje 10 D. Banfi Jožef kur. Moščanci 10 D, Barbaritš Števan Polana 10 D, Godina Franc Vaneča 2 Din. — Radi bi nadaljavali! Srdčna hvála!

Gornja Slaveča. Po zlatoj knigi so darivali na našo církev: Küzmič Franc z tív. iz Motovilec 20 D. Frumen Lipót ztív. iz Motovilec 20 D., Cár Štefan z tív. z Poznanovec 20 D., Bertalanič Jožef z fam. z Gor. Slaveča 20 D., Hajdinjak Franc roj. v Gor. Slaveči iz Francuskoga 20 D., Hajdinjak Karol roj. v Gor. Slaveči z Francuskoga 20 D. Celec Franc G. Slaveči 20 Din. — Vsé dárov Oča naj blagoslovi daritele i naj boži blagoslov počiva nad etimi dárimi!

— **Turobni glási.** Z-gor. slavečke ev. fare so se odselili na ov jakši svét márc. 15. Fartek Franc, vdovec, z Gor. Slaveče vu njegovom 75-tom leti starosti; márc. 15 ga Fartek Májtáš, oženjen, iz Sv. Jurja v njegovom 67. leti starosti, pokojni je dúga léta bio obč. skrbnik z-gor. občine! márc. 17-ga Küzmič Francova roj. Šárkány Tréza vdovica iz Nuskove vu njénom 70-tom leti; márc. 25 ga Celec Jánoš z Gor. Slaveče vu 85-tom leti starosti, té pokojni stárec je 55 lét bio oženjen z svojov tívárišicov, štera izdak živé; gda smo církev posvetšúvali, sta mela zláto zdávanje, šteroga hipa so na njidva blagoslov prosili naš g. púšpek. — Vsi té vöpreminôči naj májo sladtek grobski sên; ti nazájostánjeni žalúvajoči naj si počinejo vu Božem ravnánji! Do pávidénja!

Gornja Slaveča. Aprila 17-ga je naša fara veselí svétek mela. Na té dén je vžívalo 54 otrok prvič Gospodnovo svéto večérjo. So svedôstvo djáli od toga, ka vu evangeličanskoj veri ščéjo živeti ino mréti! Letos je tá fara največ konfirmandušov mela, odkéc goristoji. — Vsáki konfirmanduš je dôbo spômenka list. i smo dáti toga hipa se dojslikati túdi na spômenek veseloga svétku. — Naj Boži blagoslov počiva nad tív málov črédov i naj nigdár nespozábijo tá deca vu žitki svojem tō, ka so oblúbili pri Gosp. svétom oltári, ka dokéč živéjo do stálni vu svojoj veri!

Veščice vési na vse dobro nágibni stančarje, kí so vsigdár med timi prédnjimi bilí, či je na verska dugovánja aldúvati trbelo, tórem so dáli zozídati, zvoné so si spravili na bože díke glášenje, so zdá pá z-prinášanjem áldovmi z-velkimi stroški edna lépa mrtveča kôla i štiri lampaše na sprevájanje mrtvecov spravili. Mrtveča kôla i lampaše so márc. 20 ga, na cvetno nedelo blagoslovljena po Kovátš Števan senior dühovniki i pred velikov vnožinov poslúhšavcov držánov slúžbov božov prék dána svojem pozvánji, pri šteroj božoj slúžbi je méstna dalárda z vkúpglasnim popêvanjem podigávála lépoga ôsvetka plemenitost. Što svoje mrtelne počásti, on i te živôče preštima!

Evangelionszke vere ino cêrkvi obcsinszki prigodi.

Naprêdání po
KARDOS JÁNOSI Hodoskom dühovniki.

'Ze v-1506. leti je za dühovnika goriposzvetseni v-Glarusi, gde nyemi je nedovêdno v-rôke prisla biblia, stera rávno takso môcs szkazüvala nad nyim, kak na ednom drügom meszti nad Lutherom i z kêm véksov gednosztjov jo je csteo, têm bole je prevedo, kâ véksi tál pápinszki tadankov nema grünta vu návuki Jezusovom. Gda bi tak on v-1516. leti v-„Mária Einsiedeln“ zváno zapornico za dühovnika po zváni bio, gde sze je neszmerna vno'zina z nôre blôdnosztí na tak velêno proscsênye vküpeszprávlala; szpöznavsi veliko bláznoszt prôti csisztomi vadlúványi Jezusovomi, zácsao je szlobodnê miszliti, píszati i vcsiti, kak bi nyemi pôleg pozványa dopüsztiseno bilô, tak da je escse i prôti proscsênyi i stímáni szvétcov ino Márie nedosztójnoj csészti z csüdavrêdnov szrdcsnosztjov predgao. Ti drügi popevje szo, isztina, glavê trôszili na vsze tô; ali prôti Zwinglii, kakti zevcsenomi, pobo'znomi i obcsinszko postúvanomi mô'zi bo'zemi szo sze opicsiti nikak nêszmeli.

Szledi v-1519. leti je v-Zürich pozváni za predgara, gde je preci vu szvojij prvój, na mládo leto dr'zánój predgi celô pôleg dühá evangeliuma glászo isztino vere i po tak zacsnjenoj pôti je i nadale szrdcsno sô vo návuki szvojem, z-nepresztrasenov vrêlosztjov scsukavsi blôdo, nevero i zlo, gda i gdekoli je priliko naisao.

Medtêm je prisao v-Helvetcio Samson Bernard, mailandszki franciskánus odpüsztke odávat i pápi pêneze vküpgrenot, — liki je tô po nemski dr'zélaj Tetzeli csinio. Ali Zwingli sze je prôti neszramnomi derasi etomi z-ro'zjom csiszte rêcsi bo'ze tak szrdcsno i szrecsno bojüvao, da je on v-Zürich niti notri nê püsztiseni. Gnúszi kram nyegov je eti i povszêd indri od vszê rázumni trdno odúrjen i celô zavr'zen.

Zwingli je od etimao vu popravki cerkevnom vszedale sô i hitro je véksi tál Helvetcie na tak rázumno pôti pripelati szrecso meo, da je 'ze v-1520. leti od zürichszkoga tanácsa trdna zapoved vödána, kâ sze rêcs bo'za naj csiszto i od cslovecsi tandankov nezmêsano vcsi. Dvê leti potom je i popravek zvônêsnyi návad cerkevni naprêvzêti. Rávno zdá je VI. Adrián pápa Zwinglii Ulrika, po obêtányi viszoke dühovne csészti, od isztine bo'ze odtúhiti i pá vu mre'ze blôde zapleszti setüvao; ali tô je nyega vu szv. vrêloszti nyegovoj nê li zblôditi nê moglo, nego i nateliko pokrêplo, da je i prôti pápinszkomí poszti edne osztre knige na szvetloszt püsztó.

V-1523 leti szo redovnici Züricha vsze dühovne vucsitele na edno cerkevno zgovárjanye vküpprizvali, gde bi sze návuk Zwingliá prebroditi i csi bi sze z-bibliov boro, celô zavr'zti meo. Na zgovárjanye eto je okoli 600 zevcseni mô'zov dühovnoga i szvetszkoga réda vküpprislo. Zwingli je 67 glavni isztin vadlúványa szvojeja v-piszmi notridao. Isztinam etim szo popevje z-velikim vihérom prôtisztanoli; ali da je nyi prôtidvérjánya za szlabo i necsisztno naideno od cêloga tanácsa, tak je vadlúvanye Zwingliá za grüntno vönazvêsztseno i preci notrivzêto. Tak je szila i tú pápincom na pogübel bila. Oni szo nê premiszlili, kâ je natúra csloveka té dôbi, da sze nindri i naime vu düsnom dugoványi od szv. cilov szvoji z-szilov odrinôti nikak nedá. Kricsécso példo mámo vu cêlom tekáji cerkev-noga popravka, gde bi li pravica i krotkoszt zmo'zna bila odvrnôti zêlo vtrgnenya csrêde Jezusove.

Naszkori potom je pá v-Zürichi nôvo zgovárjanye dr'záno, gde je Zwingli z-tüvárismi szvojimi, pred vecs, kak 900 poszlúsávci, návuk szvoj prôti mesi i molenyi kêpov precsteo i z-taksov szrecsov porácsao, da szo, na zapoved tanácsa, preci vsze cêrkvi od málani i zrêzani kêpov z-csisztsene, v-1524. leti pa i mesa dolipreprávlana; na stero je Zwingli z-Reinhard Annov vu réd szv. hi'ztva i kak erangszki dühovnik, pred ocsi szvéta sztôpo. Potom je na leto dni vödao vadlúvanye szvoje od práve i krive vere; i tak je vu domovini szvojij popravka cimper na gvüsen grünt pôlôzo.

Zwingli je — zvôn niki neznameniti i neglavni dugovány*) — Luthera sztopáje klacso vu cêlom návuki szvojem: i ete, kak ov, je rêcs bo'zo, vu biblii naprêdáno, dr'zao je jedino vretino i vorcan vere, návuka i 'zitka krsztsanszko-ga, geto je prôttomi vsze, ka sze 'znyôv bori, za blôdno i pogübelno cslovecse zmislênye vönazvêszto i zavrgao; popovszko oblászt i 'znyé zhájajôcse nezracsúnane krive tadanke szkvarjúvao i prepravo; i poprêk sztrasno oszkrúnyeno sztávo cêrkvi bo'ze ocsiszti, na popolnoszt apostolszki sztotin pozdignoti i nyé velikim cilom vu vszem prijaznivo vcsiniti setüvao.

Hassie poglávnik Filip vidivsi, kâ sze med Lutherom i Zwingliom ino nyidva naszleditelmi

*) Zwingli i Luther szta li vu niki stímányaj od szv. vecsêrje i cerkevne szlú'zbe zvônêsnyi návad rázlocsne potí zêbrala. Ali vsze tó k-bivoszti vere neszlísi i tak malo zadene.

za volo rázlocska vu návuki od szv. vecsérje i níki zvönésnyi návad, osztro stúkanye pobüdjá va, stero bi nakonci zlehka pogübelnomi vtrg-
nenyi obsin eti priliko dalò i tak nyé pròti pá
pincom oszlabilo; na zgovárjanye je pôzvaov nyi
prednyése móže v-Marburg váras v-1529 leti.
Poredno móžov je naszledüvalo pozványe eto,
ki znamenitési szo bili, z-edne sztráni Luther i
Melanchthon, z-drúge pa Zwingli i Ökolampadius.
Dugo i zevszov krotkosztjov je teklo med
nyimi zgovárjanye vu tak znamenitom dugoványi,
naime Luthera vröcsa i Zwinglia náгла natúra
sze je zdá dokonca vu lübeznivoj bratinszkoj ná-
klonoszti szkažüvala. I dönok szo sze na lasz-
tivni veliki kvár i vszè rázumni bolezni i szpá-
ko, ceiò vjedinati nikak në mogli. Vu vszem drú-
gom szo toti bliže sztòpili k-edendrugomi; ali
na szv. vecsérjo gledöcs szo kamen poteknenya
i sztèno rázlocska vu etom szkoncsanyí niháli
med szebom: „Csi szmo taki vu tom táli, ká bi
sze vu vecsérji právo tèlo i krv Krisztusova dá-
vala, na eden rázum pridti në mogli; záto sze
dönok k-edendrugomi z-bratinszkov lübéznov
oponásati mámo.“

Ali Filip je në mogao pridti k-zelnomi cili
szvojemi: sztèna rázlocska je, nyim na ocsivesz-
no pogübel i nadale sztála med nyimi. Záto gda
bi v-1531. leti med Zwinglia naszlednikmi i med
pápinci ocsiveszna bojna vövdrla i Zw'ngli bi
pòleg sztäre návade i szkoncsanya tanácsa, szam
mogao neszti zásztavo pred seregom szvojim;
vnèmar sze je szühno na doszta zmožnèsega
protivnika, od koga je hitro zbiti, szam presztrel-
jeni i na pepél zèzgáni. I etak je szrdcsen i po-
božen móž ete vu 48 leti sztaroszti szvoje pla-
csen áldov pôsztao za domovino i církev szvo-
jo. Malo po szpadáji nyegovom je i veren pri-
játel ino pomocsnik nyegov, Ökolampadius, ba-
salszki vucsitel dokoncsao obsinszko hasznoviti
bézáj szvoj.

Zwinglia vdovica je jáko vrla goszpá bila.
Po szmríi prvoga možá szvojega sze je po szini
szvojem szpoznala i tak v-1524. leti na hižni
žitek sztòpila z-Zwingliom, komi je pri težkom
deli popravka meszto vernoga angela na sztran
dána. Zvöntoga je z-szirmákmi, rónimi i vszáke
döbi osztávlenni círki szvoje doszta dobra csi-
nila i záto pred vszèmi prijátelmi isztine bóže
vu lübézni i postenyè sztála. Z-mocsnim i Bógi
podánim dúhom je prenoszila ona britki zgübi-
csek lí blénoga tivárisa, sziná, brata, zeta i szvá-

ka szvojega, kí vszi szo vu groznom ognji pri
Kappeli k-edno i hípi szpadnoli. Po boleznom
vdárci etom je z-otrokmi szvojimi i sziroticami
sziná szvojega vu tihoj szamnoszti živèla. Na-
szlèdnye jo je növi dühovnik Züricha, po iméni
Bullinger János k-szebi prijao i do nyé szmríi
(cèli szedem lét) tak na nyò, kak potom na nyé
szirotrice ocsinszko szkrb noszo.

Po Zwinglii zacsnjeno delo popravka, je
po Kalvin Jánosi dokoncsano. Môder ete je v-
1509. leti v-Noyon zvánom francuskom meszti
rodjen. Ocsa nyegov Kalvin Gerárd je meszta
etoga prémocsen pintar bio, kí previdivsi deteta
szvojega velike szpodobnoszti i szv. dugovány
lübézen, na dühovni sztan ga je dao v-pariskoj
vizikoj sòli osznávlati, gde ga je naime d' Han-
gest apát pod obrambo vzèò i vu vnògom táli
z-tanácsom i sztroskom pomágo. Eti sze je
szpoznao z Olivetan Robertom, kí je zelènye raz-
sürjávanya bóže isztine zbüdo pri nyem, na ste-
ro gda nebi vido zadoszta bátrivnoga meszta vu
domovini szvojoj, prèk je sò v-Basel i odnet v-
Genf meszto, gde v-1536. leti dühovnik pôsztao.
Ali od etec je zavolo nepodložnoszti po malom
csaszi v-Strasburg pobegnoti mogao, gde je düh-
hovnika i visnoga vucsitela csésztt dóbo i v-hiž-
tvo sztòpo. Ali na szilo níki szrdcsni prijátelov
je v-1541. leti v-Genf nazápovzáni, gde je do
szmríi osztao, csésztt visnoga dühovnika zevszov
vrèlosztjov szpunyávao i viziko sòlo grüntao,
stere ravnanje je na vernoga i imenitnoga prijá-
tela szvojega Beza Tódora zavüpaò.

Kalvin je trèzen i nepotvarjeni, ali pri vszem
tom prevecs trden i neoproseni móž bio; pov-
széd je on steo obládnosztt žeti. Prevecs trdno
ravnanje nyegovo sze je vu vnògom táli borilo
z-krotkim i lübeznivim dúhom evma. On naimre
je bio zrok, ká sze je Grues Jakobi gláva vzè-
la, za volo níki knjig, stere je pròti rédi obsin-
szke szlüzbe bóže vödao; i ká je Servet Mihál,
spanyolszki vrác, na grmadi zèzgáni, geto je
szv. trojszto tajlo. Efaksa trdnosztt je v-Kalvini
naimre záto neodpüsztisena falinga, geto je i on
szam vu vszem szlobodcsino naszledüvao, pro-
tivnikom szlobodcsine osztro pròtisztano i má-
nyim szlugom dühovnoga robsztva szmríten pro-
tivnik bio. Kakda je tak nëvöcsso drúgim, ka je
szam od nyl želo? Jeli je tò vu dúhi pravice i
návuka Jezusovoga vcsinyeno? — Medtèm sze
nyemi na hválo praviti dá, ká je neprijátele szvo-
je z-csüdavrèdnov krotkosztjov znásao i szam za
szébe szí nëzadomesztsávao.

Náklonosztt eta sze szkažüje i vu píszmaj
nyegoví, naimre pa vu knjigaj szvoji podnapiš-
kom „Návuk vu krsztsanszkom vadlúványi“ na
szvetlosztt püsztiseni, stere szo zdá velike vrèd-
noszti. Zvön eti i vnògi drúgi je znameniti i ká-
tekizem nyegov, steri je hitro na rázlocsne jezi-
ke doliobrnyen. (Konec.)